

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Decisio CLXXX. De quodam fabro serario damnum aliis dante per culpam
levem & levitissimam, quam tamen vi contractuum præstare non
tenebatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

TITULUS XXXVI.

De Injuriis, & Damno dato,

DECISIO CLXXX.

De quodam fabro ferario damnum aliis dante per culpam levem & levissimam, quam tamen vi contractuum præstare non tenebatur.

SPECIES FACTI.

Ephrem, faber ferarius, vir probus, industrius, & bene habens, in duplex infortunium intra breve temporis intervallum incidit. Primum erat, quod aliquando per oblivionem cistam, in qua præter res suas melioris notæ poculum aureum, quod apud eum quidam Parochus tanquam amicum fidelem deposuerat, ferâ non clausam reliquerit domo egressus, post reditum veròprehenderit unâ cum rebus suis sublatum esse poculum aureum sibi datum in custodiam & depositum. Alterum sequebatur post lapsum unius mensis; siquidem velut conductor inhabitabat ad 30. ferè annos domum sibi pro annua mercede locatam, domui Pistoris contiguam, & cum quodam die carbonem emisset, illos in secunda domus contignatione ad parietem utrasque ades dividentem, cui fornax pistorina adhærebat, in cumu-

lum congestis. Nocte & die insequente Pistor ad pinsendos panes sæpius succendit fornacem, & ideo paries præter morem, opinionem, & expectationem successivè ita incaluit, ut carbonem, quod fieri non posse opinabatur Ephrem, ignem susceperint, quo superior pars domus conductitiæ penitus est consumpta. Parochus poculum aureum ex culpa fabri ferarii, quam pro levi habendam existimo cum communi (saltem suppono) ex Lege Aquilia agebat contra fabrum in Judicio ad reparandum damnum sibi illatum. Paulò post successit locator ædium, & ex eadem Lege Aquilia egit ad reparationem damni ex parte ædium exusta sibi dati per culpam saltem levissimam, majorem enim non fuisse puto, & suppono. Certum quidem est, quod vi Legis Aquiliæ pro foro saltem externo sit obligatio præstandi cul-

culpam levem, & probabilius, etiam levissimam, ita ut Judex teneatur eum, qui culpa levi aut levissima aliis damnum causavit, condemnare ad reparationem damni. Casu quo tamen Lex Aquilia concurrat & incidit in contractum, in quo secundum Leges minor præstatur culpa, uti in Deposito Depositarius solum culpâ

latâ, & in locatione - conductione solum culpa levi tenetur Conductor, an quoque procedat Lex Aquilia, ita ut non obstante contractu Depositarij Depositarius ad culpam levem, & non obstante contractu Locationis - Conductionis conductor ad culpam levissimam præstandam teneatur, est

QUÆSTIO.

An Lex Aquilia, damnum ex culpa levi & levissima datum refarciri jubens, procedat etiam, quando concurrat cum contractu, in quo secundum Leges major tantum præstatur culpa?

Actionem Legis Aquiliæ etiam in hoc casu procedere & locum habere, sustinent Petrus Barbosa ad l. *si mora. n. 32. ff. solutio Matrim. Zæsius ff. tit. ad L. Aquil. n. 9.* Favetque Brunneemannus ad d. tit. ff. l. 44. n. 6. & 7. Et sic arguunt. 1. Etiam si actio locati (idem est sua ratione etiam de actione depositi) non habeat locum, & exinde reparatio damni, ex culpa levissima dati, petinequeat, habet tamen locum actio Legis Aquiliæ, damnum ex culpa levissima, saltem commisionis, datum reparari jubentis: ergo non obstante, quod Lex Aquilia incidat in contractum, qui majoris tantum culpæ præstationem exigit, tamen habet locum. *Antec. probatur tum ex l. 45. ff. Locati, vi* cujus actio noxalis cui similis est actio

Legis Aquiliæ, locum habere potest, licet actio locati non habeat: tum ex l. 5. ff. ad L. Aquil. ubi J. C. dubitat, an in casu, quo Magister discipulum clufcavit, detur actio locati, non verò dubitat de actione Legis Aquiliæ. 2. Ex nostra sententia sequitur, quod, si conductor & extraneus simul per culpam levissimam damnum inferant, extraneus teneatur ex culpa levissima, conductor non teneatur; quod est absurdum, cum eadem utriusque sit culpa, imò fortè major conductoris esse videatur.

His non motus sentio cum Covarruv. de Matrim. p. 2. c. 6. s. 8. n. 14. Molina tr. 2. de J. & J. d. 697. n. 8. Menoch. l. 2. de Arbit. Jud. cas. 3. q. 9. apud Brunnem. lo. cit. n. 5. Jungantur Struv. ad ff. exercit. 14. th. 20. Eckolt

ad L. Aquil. ff. §. 1. & alii communiùs. Ratio est 1. Si Lex Aquilia procederet, quando concurrat cum contractu, in quo Leges majorem requirunt culpam, quam levissimam aut levem, ad resarcitionem damni illati injungendam, hujusmodi leges prorsus inanes, illusoriae, & sine effectu forent; quid enim prodesse contractibus, quos ad culpam levem vel latam tantummodo adstringunt, si interim sinerent ex alio capite, nimirum Legis Aquiliae, condemnari ex leviori vel levissima culpa? 2. Lege Aquilia non vindicatur quodvis damnum, sed illud duntaxat, quod injuriâ vel injuriâ datum est: sed damnum culpâ levissimâ, vel leviori, quam Leges in contractibus vindicant, non censetur injuriâ vel injuriâ datum, cum ipsae Leges hanc culpam condonent, & pro culpa in ordine ad reparandum damnum non habeant. 3. Damnum casu fortuito datum nec ad Legem Aquiliam pertinet: sed damnum culpâ levissimâ &c. datum, ubi Leges ipsae eam remittunt, rectè censetur esse datum casu fortuito, quia cavere non debuit secundum Leges, eam scilicet remittentes, & non vindicare volentes.

Ad Objecta sic. Ad 1. Imprimis si actio locati vel alterius contractus locum non habeat, utique procedit Lex Aquilia; ergo, si dictae Leges

dicant non dari actionem locati, bene tamen actionem Legis Aquiliae, nostram sententiam non impugnant, utpote vagantes extra statum questionis. Dein in l. 45. cit. ideo negatur iudicium locati locum habere, quia damnum à servis conductoris, non ab ipso conductore, fuit illatum, & ideo culpa extra contractus causam commissa fuit. In l. 5. autem J.C. solum id dicit, quod consultus sit eligere actionem Aquilianam, quia hæc certè datur, de actione locati verò dubium est, an detur. Igitur ex his Legibus non probatur, locum habere Actionem Legis Aquiliae, quando non habet Actio Locati, & tamen simul intervenit contractus locati. Ad 2. C. sequelam, sed nego, esse absurdum; certè absurdum non est, si conductor & commodatarius culpâ levissimâ damnum inferant, licet dicatur, & dici debeat, commodatarium teneri ex contractu, conductorem non teneri ex contractu ad reparandum damnum, non obstante, quod videatur esse par utriusque culpa. Dein negatur, quod extranei & conductoris eadem sit culpa, vel major ex parte conductoris; cum conductor culpâ levissimâ inferens damnum potius omnino non delinquat, & nullam committat culpam, quam Jura vindicent.